

Til Olje- og energidepartementet (OED)
postmottak@oed.dep.no

Romsdal, 1.oktober 2019

Høringsuttalelse i forbindelse med Nasjonal ramme for vindkraft

Vi viser til NVE sitt forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NFRV) av 1.april 2019 og kommer herved med DNT Romsdal sine synspunkter.

Område 57.5 Nordmøre er grenseområde mellom Nordmøre og Romsdal. Her har DNT Romsdal aktivitet i tillegg til Kristiansund og Nordmøre Turistforening. Dette er et viktig område for friluftsliv, naturmangfold og dyreliv. I tillegg ser vi at område 46, grenseområdene mellom Trøndelag og Møre, blir hardt berørt slik forslaget for Nasjonal ramme for vindkraft er lagt frem.

Dette stiller vi oss kritiske til. Begge disse områdene er svært viktige i vår region for utøvelse av friluftsliv, rekreasjon i naturen, samt for dyreliv og naturmangfoldet, dermed også for folkehelsen i vår region. I tillegg har ingen av disse to områdene en oppdatert kartlegging og verdisetting av friluftsområdene. Kartleggingen og verdisettingen ble sist gjennomført i 1995 og mye har skjedd i vårt område siden da! I dette området ligger også «Fjordruta», som er svært viktig for friluftslivet i vår region, og denne har også et betydelig antall tilreisende iløpet av året. Vi ber derfor om at disse områdene tas ut av rammen.

Om DNT Romsdal

DNT Romsdal er regionens største friluftsforskningsorganisasjon med 3400 medlemmer. Foreningen har siden stiftelsen i 1889 drevet med hytter, ruter og turer i fjellet. I tillegg satses det nå også på kystfriluftslivet. Formål er å tilrettelegge for et aktivt, enkelt, trygt og naturvennlig friluftsliv. DNT Romsdal dekker kommunene Aukra, Fræna, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sandøy og Vestnes og er tilknyttet Den Norske Turistforening (DNT).

DNT har jobbet med tilrettelegging i den norske fjellheimen i 151 år. En av DNTs kjerneoppgaver er å ta vare på naturen og samtidig tilrettelegge for at flest mulig kan få naturopplevelser for livet. DNTs formål er å arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv, og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

DNT er ikke en sporløs forening selv, men har som mål at man alltid må tenke seg grundig om før man bygger ned og gjør tilrettelegginger i naturen. Turistforeningen jobber for at en må vise varsomhet overfor naturen, og tenke seg godt om før denne bygges ned.

DNT Romsdal skal skape friluftslivsaktiviteter, arrangement, turer og kurs, og tilrettelegge for at folk benytter friluftslivet på egenhånd. Flere kjerneoppgaver beskrevet i våre vedtekter er merking av stier, rutebeskrivelser, sikting av naturen og friluftslivet, samt drift av hytter som er åpen for turfolk. Noen av DNT hyttene er spektakulære og arkitektoniske, andre mer enkle slik som de vi har i Romsdal.

Generelle kommentarer

Vi har i rammen fått presentert et visst antall områder etter at det har vært gjort en form for samlingsprosess av aktuelle områder for vindkraft. Det vi ser er at flere av områdene som blir foreslått,

samtidig med at de kan komme med et slikt utsagn, allikevel presterer å legge frem et forslag er godt gjort.

57.5 Nordmøre

FAKTA OM OMRÅDET	
Fylke:	Møre og Romsdal
Kommuner:	Tingvoll, Gjemnes, Eide, Molde, Nesset og Sunndal
Totalt areal:	780 km ²
Totalt ikke-ekskludert areal:	251 km ²
Eksisterende vindkraftverk:	-
Ubygd vindkraftprosjekter med konsesjon:	-

46 Grenseområdene mellom Trøndelag og Møre

FAKTA OM OMRÅDET	
Fylke:	Trøndelag og Møre og Romsdal
Kommuner:	Hemne, Snillfjord, Agdenes, Orkdal, Aure, Halså og Rindal
Totalt areal:	2500 km ²
Totalt ikke-ekskludert areal:	1360 km ²
Eksisterende vindkraftverk:	Geitfjellet (under bygging)
Ubygd vindkraftprosjekter med konsesjon:	Remmafjellet

Kart over de to områdene vi har hovedfokus på i vår høringsuttalelse, 57.5 Nordmøre og 46, som inneholder «Fjordruta».

Viktigheten av friluftsliv og urørt natur

Friluftsliv er en viktig del av vår nasjonale identitet. Med friluftsliv mener vi opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med mål om miljøforandring og naturopplevelser for livet. Mange av de vanligste friluftaktivitetene krever tilgang til store sammenhengende arealer. I vår region er det sammenhengende området øst for Molde og innover til Nesset et slikt område, område 57.5 som er foreslått i nasjonal ramme for vindkraft. Her er det mye myr, store områder med glissen furuskog, og åpne fjellområder. Dette er store områder for ferdsel og tråkk for ulike dyr og fugler. Dette er lokalbefolkningens nærmiljø hvor det drives friluftaktivitet som gir store og små naturopplevelser. Det er dette som er marka og nærmiljøet for mange i vår region, slik Oslo marka er for befolkningen i og ved hovedstaden vår. Ingen foreslår å legge vindkraftanlegg i det området! Det samme kjennetegnes for ferdselen langs Fjordruta som er foreslått som område 46 i NFRV.

Friluftsliv er sentralt for livskvaliteten til mange mennesker. DNT Romsdal mener at dersom vår region fortsatt skal oppleves som et attraktivt bo- og arbeidsområde, samt attraktivt for tilreisende, må det legges til rette for gode muligheter til å utøve friluftsliv i et større område. Dette gir også et godt og variert friluftsliv – noe for alle.

Friluftslivopplevelser tilrettelagt i regi av Barnas Turlag Nesset

DNT Romsdal mener det i en slik høring burde ha vært nødvendig å påpeke viktigheten av friluftsliv og tilgangen til urørt natur. I denne høringen knyttet til en ramme som ikke tar mer hensyn til dette, er det vår oppgave å snakke med friluftslivets og naturens stemme.

DNTs formål er som sagt å arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv, og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag. I denne rammen ivaretas ikke dette. Med bakgrunn i at friluftskartleggingen i vår region ikke er revidert siden 1995 og ny kartlegging fortsatt er under utarbeidelse, kan denne ikke brukes slik som det er ønskelig. Friluftslivets interesser og naturmangfoldet bør få en betydelig større vektlegging i NRFV.

I regjeringens handlingsplan for friluftsliv finner vi underteksten «Naturen er en kilde til helse og livskvalitet». Friluftsliv er viktig og et industrianlegg med vindturbiner, vil ødelegge de flotte friluftsområdene vi har i vår region. Regjeringen selv skriver «regjeringen ønsker at så mange som mulig utøver friluftsliv jevnlig. Friluftsliv gir oss økt livskvalitet og bedre helse, og er en levende og sentral del av den norske kulturarven og nasjonale identiteten».

Friluftsliv er veldig viktig for folkehelsen hos den norske befolkningen, og vi tror det vil være en økt etterspørsel etter mulighetene for slike aktiviteter i fremtiden. Dermed er kartlegging og verdisetting av friluftslivet svært viktig å få på plass. Bygging av vindkraftanlegg vil føre til at områdene endres fra flotte og innholdsrike friluftsområder, til industripregete friluftsområder med irreversible inngrep som store, brede veier, vindturbiner, samt visuell forurensing i tillegg til en jevn støy fra selve vindturbinene som bærer langt i terrenget. Dette vil forringe både friluftsopplevelsen og naturområdene hvor friluftslivet utøves, og føre til at områdene ikke lenger kan brukes til friluftsliv og dermed forringe folkehelsegevinsten. Dyreliv og naturmangfoldet vil også bli påvirket på en måte som er irreversibel.

Bolyst

Vår region er preget av bratte fjell, fjordre, heier, småvann, holmer og kyst. Den enkle tilgangen til aktivitet på kysten eller fjorden, samt lavterskelfriluftsliv eller det bratte friluftslivet verdsettes høyt hos mange. Dette vektlegges sterkt i markedsføringen av vårt område, både for å trekke flere fastboende hit, og også i markedsføringen gjennom bedrifter, og i reiselivet. Den flotte og varierte naturen er trekkplaster for mange og medfører tilflytting til vårt område. En stor andel av de som har vokst opp i vårt område, velger å flytte tilbake på grunn av nærheten til naturopplevelsene. Nærheten til naturen er også hovedårsaken til at flere flytter hit fra andre steder i landet. I tillegg er det et voksende utvalg av jobber, og det legges stadig bedre til rette for unge mennesker og barnefamilier å flytte til vår region. Hovedtrekkplasteret for god bolyst her, er for veldig mange nærheten til mye urørt natur og mulighet for å utøve et variert friluftsliv!

Reiseliv

DNT Romsdal er en frivillig organisasjon. Vi samarbeider dog tett med reiselivsnæringen på flere områder, da friluftsliv og naturopplevelser vektlegges i høy grad hos reiselivsnæringen i vårt område. På dette området har turistforeningen bred erfaring og dermed blir naturen vår fellesnevner.

Mange kommer til vår region nettopp for å få minnerike naturopplevelser for livet, dette gjelder både de som går i fjellet og andre. Å ødelegge urørt natur med industriutbygging, slik vindkraftutbyggingen er, vil også ta bort deler av grunnlaget for å drive med reiseliv i vårt nærområde. NHO Reiseliv har også uttalt seg negativt i forhold til dette, og er tydelige på at satsingen på fornybar energi må skje med minst mulig tap av norsk natur (se lenke).

NHO reiseliv – bekymret for naturtap: <https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/vindkraft-vindindustri/nyheter/2019/nho-reiseliv-om-nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land/>

Konklusjon

Nasjonal ramme for vindkraft på land slik NVEs forslag er tar altfor lite hensyn til viktigheten av natur- og friluftsinnteresser. Område 57.5 Nordmøre og område 46, som inneholder «Fjordruta», må tas ut av rammen som et alternativt område.

For DNT Romsdal

Maria Holo Leikarnes

Daglig leder